

การดำเนินธุรกิจด้วย ความรับผิดชอบต่อ และยั่งยืน

เนื้อหาสำคัญ
จากตราสาร
ระหว่างประเทศ

ธุรกิจที่มีความ รับผิดชอบต่อและ ยั่งยืนเป็นเรื่อง ของพวกเราทุกคน

ธุรกิจเป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทั้งยังมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมผ่านการสร้างอาชีพ การพัฒนาทักษะและเทคโนโลยี และการผลิตสินค้าและบริการ ในขณะเดียวกันกิจกรรมทางธุรกิจอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคน สิ่งแวดล้อม และสังคมได้ ธุรกิจไม่ว่าจะมีที่ตั้ง ขนาด สาขาอุตสาหกรรม บริบทการดำเนินการ ความเป็นเจ้าของ และโครงสร้างใดก็ตาม ควรดำเนินการด้วยความรับผิดชอบต่อ สามารถระบุและจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ หรือบริการ รวมถึงกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทาน และความสัมพันธ์ทางธุรกิจต่าง ๆ ได้ รัฐบาลควรส่งเสริมให้ธุรกิจมีพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบต่อและยั่งยืนผ่านการผสมผสาน มาตรการทั้งภาคบังคับและภาคสมัครใจ และสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อปฏิบัติการด้านธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อและยั่งยืน

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ไอแอลโอ) องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (ไออีซีดี) และ สหประชาชาติ (ยูเอ็น) พัฒนาระบบมาตรฐานระหว่างประเทศ ขึ้นเพื่อ ชี้แนะแนวทางการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อและยั่งยืน เพื่อส่งเสริมให้ธุรกิจมีส่วนร่วมร่วมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน และช่วยป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่ออันไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ มาตรฐานระหว่างประเทศเหล่านี้ถือว่าบริษัทต่างๆ ล้วนมีส่วนสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคมและสิ่งแวดล้อมในประเทศที่บริษัทประกอบกิจการ ในขณะเดียวกันบริษัททุกแห่งมีความรับผิดชอบต่อที่จะต้องหลีกเลี่ยงและจัดการผลกระทบต่ออันไม่พึงประสงค์ที่เชื่อมโยงกับการดำเนินธุรกิจของตนซึ่งรวมถึงผลกระทบต่อจากห่วงโซ่อุปทานของบริษัทด้วย ดังนั้นความคาดหวังต่อการประกอบกิจการธุรกิจที่ดีย่อมสูงกว่าสิ่งที่กฎหมายกำหนด การดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อ ยังช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพและความสามารถในการประกอบธุรกิจของบริษัท ทั้งยังมีผลเชิงบวกต่อการดำเนินธุรกิจมากมาย เช่น เป็นการส่งเสริมการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งเสริมชื่อเสียงของบริษัท ฯลฯ

การดำเนินการตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับบริษัทกลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับธุรกิจที่มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ธุรกิจสามารถเป็นผู้ขับเคลื่อนที่ทรงพลังสำหรับการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ผ่านการส่งเสริมความเจริญเติบโตและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และหลีกเลี่ยงผลกระทบต่ออันไม่พึงประสงค์ที่จะเกิดกับคน สิ่งแวดล้อม และสังคม เช่น การดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าธุรกิจเคารพสิทธิมนุษยชนและสภาพการทำงานที่มีคุณค่าในห่วงโซ่อุปทานสามารถช่วยผลักดันให้เกิดความเปลี่ยนแปลงเชิงบวกที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จากมิติการดำเนินการถือเป็นแนวทางที่ปฏิบัติได้จริงและเป็นพลวัตในการผสานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับธุรกิจหลักและกระบวนการบริหารที่มีอยู่อีกด้วย

ตราสารระหว่างประเทศ

ตราสารระหว่างประเทศหลักสามฉบับ ได้แก่ ปฏิญญาไตรภาคีขององค์การแรงงานระหว่างประเทศว่าด้วยหลักการเกี่ยวกับบรรษัทข้ามชาติและนโยบายทางสังคม (ILO MNE Declaration) แนวทางขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจสำหรับบรรษัทข้ามชาติ (OECD MNE Guidelines) และหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Guiding Principles) ถูกนำมาใช้เป็นเอกสารหลักในการอ้างอิงถึงเรื่องการค้าการลงทุนที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืน โดยแสดงให้เห็นว่าบริษัทสามารถดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบและยั่งยืนได้อย่างไร ตราสารระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่กล่าวถึงมีความสอดคล้องและเติมเต็มซึ่งกันและกัน

▶ **ปฏิญญาไตรภาคีขององค์การแรงงานระหว่างประเทศว่าด้วยหลักการเกี่ยวกับบรรษัทข้ามชาติและนโยบายทางสังคม (ปฏิญญาบรรษัทข้ามชาติ)** ประกอบด้วยแนวทางเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมเชิงบวกซึ่งบริษัทสามารถนำมาใช้เพื่อความก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ลดและแก้ไขความยุ่งยากในการดำเนินธุรกิจ ปฏิญญาบรรษัทข้ามชาติเป็นแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับธุรกิจทุกประเภท ทั้งยังมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่รัฐบาล องค์กรนายจ้าง และองค์กรลูกจ้าง ซึ่งมีบทบาทสำคัญ และเป็นศูนย์กลางเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ธุรกิจมีความรับผิดชอบและยั่งยืน ข้อเสนอของปฏิญญาฉบับนี้ในเรื่องการจ้างงาน การฝึกอบรม สภาพการทำงานและการดำรงชีวิต และแรงงานสัมพันธ์ มีรากฐานมาจาก มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ รวมถึงอนุสัญญาหลักฉบับต่าง ๆ ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศที่รองรับปฏิญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ว่าด้วยหลักการและสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน (ค.ศ. 1998) ซึ่งกล่าวถึง การใช้แรงงานบังคับ การใช้แรงงานเด็ก การไม่เลือกปฏิบัติ และเสรีภาพในการสมาคม และการร่วมเจรจาต่อรอง ปฏิญญาไตรภาคีว่าด้วยหลักการเกี่ยวกับบรรษัทข้ามชาติและนโยบายทางสังคมฉบับปรับปรุงล่าสุด ค.ศ. 2017 กล่าวถึงมาตรฐานแรงงานชุดใหม่ ๆ ผลลัพธ์เชิงนโยบาย และอ้างอิงถึงพัฒนาการต่าง ๆ ระดับโลกอย่างชัดเจน ได้แก่ การรับรองหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030

▶ **แนวทางขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจสำหรับบรรษัทข้ามชาติ** เป็นคำแนะนำจากรัฐบาลต่าง ๆ

แก่ธุรกิจเรื่องการดำเนินธุรกิจ ที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืน แนวทางนี้กล่าวถึงความรับผิดชอบของภาคธุรกิจในทุกด้าน ได้แก่ ประเด็นสิทธิแรงงานและสิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูล การตัดสินใจบนผลประโยชน์ของผู้บริโภค วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี การแข่งขัน และการเก็บภาษี แนวทางขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจสำหรับบรรษัทข้ามชาติ เริ่มใช้ตั้งแต่ ค.ศ. 1976 ฉบับปัจจุบันเป็นฉบับ ปรับปรุงล่าสุด ค.ศ. 2011 ซึ่งผนวกสิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติไว้ด้วย แนวปฏิบัตินี้ยังกล่าวถึงการจ้างงานและแรงงานสัมพันธ์ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานแรงงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ทั้งยังมีกลไกการร้องทุกข์ที่ไม่ใช้กระบวนการยุติธรรมโดยรัฐที่เป็นเอกลักษณ์ คือ ศูนย์ประสานงานประจำประเทศ (National Contact Points: NCPs) คณะทำงานองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจว่าด้วยการดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืนประสานรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ที่ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์นี้ ซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด 48 ประเทศ รัฐบาลจึงมีหน้าที่ส่งเสริมการดำเนินการตามแนวปฏิบัตินี้ ตลอดจนนโยบายการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบและยั่งยืน

▶ **หลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ** เน้นการหลีกเลี่ยงและจัดการผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอันไม่พึงประสงค์จากธุรกิจ โดยมีการดำเนินการตาม 3 เสาหลัก ดังนี้ 1) รัฐมีหน้าที่ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากบุคคลที่สามรวมถึงจากธุรกิจ 2) ธุรกิจมีความรับผิดชอบเป็นของตนเองที่จะพึงเคารพสิทธิมนุษยชนซึ่งหมายความว่าธุรกิจควรหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้อื่นและควรจัดการผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนเชิงลบที่ไม่พึงประสงค์ที่ธุรกิจมีส่วนเกี่ยวข้อง และ 3) ผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมธุรกิจต้องสามารถเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ สหประชาชาติรับรองหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ด้วยมติเอกฉันท์ตั้งแต่วันที่ ค.ศ. 2011 สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ (ไอเอชซีเอชอาร์) และคณะทำงานแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน (UN Working Group on Business and Human Rights) มีหน้าที่ส่งเสริมและเผยแพร่หลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เพื่อนำไปปฏิบัติ ทั้งยังมีหน้าที่ขยายความและอธิบายเชื่อมโยงหลักการนี้กับประเด็นสิทธิมนุษยชนมิติต่าง ๆ เพื่อให้ผู้มีบทบาทในแต่ละประเภทและแต่ละภาคส่วนนำไปปฏิบัติ

ความรับผิดชอบต่อสังคมของภาคธุรกิจ การดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืน และหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ: หลักการที่หายไปจากการตีความ

ธุรกิจ รัฐบาล และผู้มีส่วนได้เสียต่างคุ้นเคยกับคำว่าความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ (Corporate Social Responsibility: CSR) ซึ่งใช้กันมาช้านานในประวัติศาสตร์ ในฐานะคำที่กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่ธุรกิจมีต่อสังคม

หลายปีที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีการใช้คำว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจควบคู่กับการดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืน และหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติมากขึ้น บางครั้งก็เป็นการใช้คำเหล่านี้แทนกัน (เช่น ในสหภาพยุโรป) แนวคิดต่าง ๆ ข้างต้นสัมพันธ์กันอย่างไร

แนวคิดเหล่านี้ล้วนสะท้อนความคาดหวังว่าธุรกิจพึงพิจารณาผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจและผลกระทบจากห่วงโซ่อุปทานที่มีต่อคน โลก และสังคม เป็นส่วนสำคัญเมื่อมีการพิจารณาใด ๆ ก็ตามที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจในฐานะปัจจัยหลักมิใช่ปัจจัยเสริม ทั้งนี้ย่อมรวมถึงการตระหนักถึงความจำเป็นว่า ธุรกิจจะต้องหลีกเลี่ยง และจัดการผลกระทบอันไม่พึงประสงค์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคมของภาคธุรกิจ การดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืน และ หลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติมีลักษณะสำคัญร่วมกัน คือ การเสนอให้บริษัทดำเนินการมากกว่าข้อกำหนดตามกฎหมายในประเทศ และเรียกร้องให้ธุรกิจมีส่วนร่วมเชิงบวกต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนพร้อมกับจัดการความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดจากรูขุมขนของบริษัท ทั้งนี้ต้องตระหนักว่า การดำเนินการตามหลักการข้างต้นไม่ใช่กิจกรรมการกุศล

แนวทางที่สอดคล้อง

ตราสารที่พัฒนาโดยไอแอลโอ ไออีซีดี และ สหประชาชาติกำหนดกรอบความคาดหวังสำหรับการดำเนินธุรกิจที่รับผิดชอบและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องและเติมเต็มซึ่งกันและกันในระดับสากล องค์กรต่าง ๆ ข้างต้นช่วยส่งเสริมการนำตราสารเหล่านี้มาปฏิบัติตามอาณัติและความเชี่ยวชาญขององค์กรของตน: ไอแอลโอใช้โครงสร้างโทรภาคี และหน้าที่กำกับมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ ไออีซีดีใช้แนวทางการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อ (Responsible Business Conduct: RBC) การใช้ความเชื่อมโยงกับ นโยบายเศรษฐกิจ และ ไอเอสซีเอสอาร์และคณะทำงานแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน อาศัยความเชี่ยวชาญด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชน และ สิทธิมนุษยชนภายใต้สหประชาชาติ โดยมีลักษณะร่วมกัน ดังนี้

กรอบการทำงานที่ใช้กับทุกบริษัท

องค์การระหว่างประเทศกำหนดมาตรฐานความรับผิดชอบต่อความคาดหวังว่า บริษัททุกแห่งไม่ว่ามีขนาด ประเภท อุตสาหกรรม มีบริบทการดำเนินงาน ความเป็นเจ้าของ และ โครงสร้างใด ๆ ก็ตาม มีหน้าที่หลีกเลี่ยงและจัดการผลกระทบเชิงลบอันไม่พึงประสงค์ที่บริษัทมีส่วนเกี่ยวข้อง บริษัทควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศต่าง ๆ ที่บริษัทประกอบกิจการ

ความเข้าใจผลกระทบจากธุรกิจร่วมกัน

ตราสารระหว่างประเทศต่าง ๆ ระบุว่าผลกระทบจากกิจกรรมมีความหมายครอบคลุมผลกระทบจากกิจกรรมทางธุรกิจนอกเหนือ

จากผลกระทบภายในบริษัทเอง และอ้างถึงผลกระทบจากกิจกรรมที่อาจกระทบต่อสิทธิมนุษยชนในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ผลกระทบทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ต่อสิทธิแรงงาน สิ่งแวดล้อม และสังคม ตราสารระหว่างประเทศต่าง ๆ ตราสารระหว่างประเทศสร้างความเข้าใจร่วมกันว่า ธุรกิจสามารถ มีส่วนร่วมก่อ หรือมีความเชื่อมโยงโดยตรงกับผลกระทบอันไม่พึงประสงค์ (จากการดำเนินธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ หรือบริการ ที่เกิดจากความสัมพันธ์ ธุรกิจ) และยังกำหนดกรอบเพื่อให้ธุรกิจ หลีกเลี่ยงและจัดการผลกระทบอันไม่พึงประสงค์ไว้อีกด้วย

การดำเนินการสอบทานธุรกิจ

ธุรกิจควรดำเนินการตรวจสอบการดำเนินธุรกิจรอบด้าน (due diligence) เพื่อระบุ ป้องกัน และบรรเทาผลกระทบเชิงลบอันไม่พึงประสงค์ ทั้งที่เกิดขึ้นจริงและที่อาจเกิดขึ้น และพิจารณาว่าจะดำเนินการแก้ไขผลกระทบอันไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร การสอบทานธุรกิจควรดำเนินการร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องอย่างมีความหมาย สำหรับประเด็นสิทธิแรงงานควรให้ความสำคัญกับการหารือองค์กรลูกจ้าง ตราสารระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องช่วยบริษัทให้เข้าใจ ผลกระทบจากกิจกรรมธุรกิจและอธิบายความคาดหวังจากการสอบทานธุรกิจ ทั้งยังกำหนดข้อเสนอแนะว่า บริษัทควรดำเนินการอย่างไร เพื่อให้บริษัททราบและแสดงออกว่า บริษัทมีพฤติกรรมอย่างรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตลอดห่วงโซ่อุปทาน

ธุรกิจที่ดำเนินการด้วยความรับผิดชอบต่อและยั่งยืนมิได้จำกัดความรับผิดชอบต่อเฉพาะต่อผลกระทบจากกิจกรรมที่บริษัทดำเนินการหรือเฉพาะผลกระทบที่บริษัทก่อขึ้นเองเท่านั้น ธุรกิจพึงมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เชื่อมโยงกับการดำเนินการอื่น ๆ ที่ธุรกิจเกี่ยวข้องโดยตรงและที่เชื่อมโยงผ่านผลิตภัณฑ์หรือบริการอันเป็นผลจากสัมพันธ์ทางธุรกิจด้วย อาทิ คู่ค้าทางธุรกิจ หน่วยงานต่างๆ ในห่วงโซ่คุณค่า เช่น บริษัทลูก คู่ค้า แพรนไชส์ ผู้รับใบอนุญาต กิจกรรมร่วมค้า นักลงทุน ลูกค้า ผู้รับเหมา ผู้บริโภคร ที่ปรึกษา ที่ปรึกษาด้านการเงิน กฎหมาย และผู้ให้คำปรึกษา ด้านอื่น ๆ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานที่มีใช้ภาครัฐด้วย

การเข้าถึงการเยียวยา

รัฐต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่เหมาะสม เพื่อให้แน่ใจว่ามีกลไกต่าง ๆ เช่น ฝ่ายตุลาการ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ หรือวิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหากจากการละเมิดภายใต้เขตแดน เขตอำนาจศาลของตน ในฐานะการทำหน้าที่ส่วนหนึ่งเพื่อป้องกัน ผลกระทบอันไม่พึงประสงค์จากธุรกิจ เพื่อให้ผู้เสียหายได้รับการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ ในกรณีที่บริษัทพบว่าบริษัทได้ก่อให้เกิด หรือมีส่วนทำให้เกิดผลกระทบอันไม่พึงประสงค์ บริษัทพึงแก้ไขปัญหากโดยการเยียวยา และควรจัดให้มีหรือมีส่วนร่วมให้มีการเยียวยา ผ่านกระบวนการโดยชอบด้วยกฎหมาย

การนำตราสารระหว่างประเทศไปใช้ให้เต็มประสิทธิภาพ

รัฐบาล ธุรกิจ ภาคีทางสังคมและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ล้วนมีบทบาทสำคัญในการใช้ตราสารระหว่างประเทศเพื่อประกอบธุรกิจด้วยความรับผิดชอบ และยั่งยืน รัฐบาลมีหน้าที่ปกป้องประชาชน สิ่งแวดล้อม และสังคม รัฐบาลพึงตราและบังคับใช้กฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริม สร้าง และสนับสนุนการดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายข้างต้น ธุรกิจพึงดำเนินการด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อหลีกเลี่ยงและจัดการความเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งยังควรใช้ความสัมพันธ์ทางธุรกิจเพื่อต่อรอง และกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนต่อคู่ค้าทางธุรกิจ เพื่อให้คู่ค้าปฏิบัติตามความคาดหวังระหว่างประเทศเพื่อการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง

ทั้งรัฐบาลและบริษัทต่างได้รับความคาดหวังว่าจะสื่อสารกับภายนอกองค์กรให้ทราบวิธีแก้ไขผลกระทบและร่วมกับองค์กรนายจ้างและองค์กรลูกจ้าง รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ เช่นภาคประชาสังคม ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน และสมาชิกชุมชน เพื่อสามารถบรรลุเป้าหมายงานที่มีคุณค่าและการเคารพสิทธิมนุษยชนในทางปฏิบัติ

องค์การระหว่างประเทศมีข้อเสนอแนะและสนับสนุนมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้ธุรกิจ รัฐบาล และผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ นำตราสารระหว่างประเทศต่าง ๆ ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

1 ปฏิญญาบรรษัทข้ามชาติประกอบไปด้วยเครื่องมือในการปฏิบัติ การศูนย์บริการธุรกิจของไอแอลโอ(ILO Helpdesk for Business) บริการให้ข้อมูลตามหลักการที่กำหนดไว้ในปฏิญญาบรรษัทข้ามชาติสำหรับธุรกิจโดยไม่มีค่าใช้จ่ายและมีการรักษาความลับ การดำเนินการเจรจา ระหว่างสหภาพแรงงานกับบริษัทในฐานะกลไกภาคสมัครใจ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายร่วมหารือประเด็นปัญหาร่วมกันในระดับประเทศ ไอแอลโอให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ภาคีระดับชาติ อาทิ การอำนวยความสะดวกเพื่อสร้างพื้นที่การเจรจาระหว่างรัฐบาล องค์กรนายจ้าง และองค์กรลูกจ้าง เพื่อค้นหาโอกาสสร้างงานที่มีคุณค่า และข้อท้าทายต่าง ๆ เพื่อบรรลุความตกลง เพื่อดำเนินการแก้ไขข้อท้าทายร่วมกัน ปฏิญญาบรรษัท ข้ามชาติยังอำนวยความสะดวกเจรจาระหว่างประเทศผู้ลงทุนและประเทศผู้รับการลงทุนเพื่อผลักดันความร่วมมือภาคีเพื่อสร้างงานที่มีคุณค่าในห่วงโซ่อุปทานทั่วโลก คณะกรรมการไตรภาคีแต่งตั้ง ผู้ประสานงานประจำประเทศเพื่อส่งเสริมการใช้ปฏิญญาบรรษัทข้ามชาติ ในระดับภูมิภาค ไอแอลโอจัดทำรายงานเรื่องแนวโน้มและประเด็นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment – FDI) ในระดับภูมิภาค และประเด็นต่าง ๆ ตามที่รัฐบาล หรือภาคีทางสังคมแจ้งให้ทราบว่าได้นำหลักการภายใต้ปฏิญญาบรรษัทข้ามชาติไปประยุกต์ใช้ ไอแอลโอยังจัดการอบรมระหว่างประเทศโดยศูนย์อบรมระหว่างประเทศ - ไอแอลโอ International Training Center (ITC-ILO) เพื่อโอกาสในการดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองด้านแรงงาน

2 รัฐบาลทุกประเทศที่ปฏิบัติตามแนวทางขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจสำหรับบรรษัทข้ามชาติ จะต้องจัดตั้งศูนย์ประสานงานประจำประเทศ (National Contact Point or NCP) เพื่อส่งเสริมการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองและเพื่อรับเรื่องร้องทุกข์ (หรือ เรียกว่า “กรณีเฉพาะ”) ในฐานะกลไกรับเรื่องร้องทุกข์ที่มีใช้กระบวนการยุติธรรม โดยรัฐศูนย์ประสานงานประจำประเทศรับเรื่องร้องทุกข์ด้านการดำเนินงานของบริษัทไปแล้วกว่า 450 เรื่อง ในประเทศและดินแดนในอาณัติกว่า 100 ประเทศ/แห่ง ทั้งยังแก้ไข ข้อร้องทุกข์ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจของบริษัทต่อสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และสิทธิแรงงาน รวมทั้งกรณีในห่วงโซ่อุปทาน

ทั่วโลก ไออีซีดีรับรองและใช้ตราสารระหว่างประเทศต่าง ๆ หลายรูปแบบเพื่อแนะแนวทางการตรวจสอบธุรกิจอย่างรอบด้าน เพื่อช่วยให้บริษัทที่ดำเนินการในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เข้าใจและจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ ได้ ตราสารเรื่องแนวทางการตรวจสอบธุรกิจอย่างรอบด้านของไออีซีดีพัฒนาโดยร่วมมือกับผู้มีส่วนได้เสียพหุภาคี (รวมทั้งองค์การแรงงานระหว่างประเทศ และสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติด้วย) และหลายประเทศใช้เครื่องมือการตรวจสอบธุรกิจอย่างรอบด้านเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายภายในประเทศเช่นกัน ไออีซีดีสนับสนุนรัฐบาลและบริษัทต่าง ๆ ให้ใช้การตรวจสอบธุรกิจอย่างรอบด้าน โดยการจัดการอบรม การเรียนรู้แบบเพื่อนสอนเพื่อน และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การประชุม Global Forum on Re-sponsible Business Conduct เป็นการประชุมที่นำผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ทั้งรัฐบาล ธุรกิจ สหภาพแรงงาน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา เข้าร่วมอภิปรายข้อท้าทาย ด้านสังคม และ เศรษฐกิจระดับโลกด้านการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง

3 ไอเอสซีเอชอาร์และคณะทำงานว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนให้ข้อเสนอแนะและร่วมหารือกับรัฐ บริษัท และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ เพื่อนำหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติไปปฏิบัติ ไอเอสซีเอชอาร์ได้จัดประชุมที่เน้นภาคปฏิบัติ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนชุมชนธุรกิจในประเทศต่าง ๆ ให้ปรับนโยบายและกระบวนการให้สอดคล้องกับหลักการชี้แนะองค์การสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน คณะทำงานสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ประเมินสถานการณ์อยู่สม่ำเสมอว่าบริษัทต่าง ๆ ใช้การตรวจสอบธุรกิจด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน เป็นส่วนหนึ่งของแนวปฏิบัติทางธุรกิจอย่างไร และรัฐบาลจะปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและส่งเสริมธุรกิจให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองตามหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้อย่างไร ไอเอสซีเอชอาร์ และคณะทำงานว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนเป็นผู้จัดการประชุมว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนเป็นประจำทุกปี เพื่อรับทราบความคืบหน้า ข้อท้าทาย แนวปฏิบัติที่ดี และความพยายามต่าง ๆ ในประเด็นนี้ ไอเอสซีเอชอาร์ยังเป็นผู้นำโครงการการปรับปรุงความรับผิดชอบต่อตนเองและการเข้าถึงการเยียวยา ในกรณีที่ธุรกิจเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วย

แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน เป็นวิธีการที่สำคัญสำหรับรัฐบาลในการปฏิบัติตามหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติให้ทั่วถึงและสอดคล้องกับการปฏิบัติตามตราสารระหว่างประเทศอื่น ๆ โดยทั่วไปรัฐบาลย่อมมีกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบและยั่งยืนอยู่หลายรูปแบบ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน มีความสำคัญเพราะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียในภาคีรัฐทำงานเพื่อผนวกกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบได้ด้วยความสะดวกคล่องกัน แผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนยังมีความสำคัญในฐานะช่องทางให้รัฐบาลเจรจากับผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ได้แก่ บริษัท ภาคีทางสังคม และภาคประชาสังคม เป็นต้น ทั้งยังระบุวิธีที่รัฐอาจมีบทบาทเฉพาะด้านในการดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่ามีการนำมาตรฐานไปปฏิบัติจริง เช่น ในฐานะผู้มีส่วนได้เสียทางเศรษฐกิจ บางประเทศการทำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนเป็นที่มาของนโยบายและกฎระเบียบใหม่ ๆ หลายประเทศขยายแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนให้ก้าวไปไกลกว่ามิติธุรกิจและสิทธิมนุษยชน และกล่าวถึงประเด็นสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน หรือธุรกิจที่มีความรับผิดชอบโดยรวมด้วย

ร่วมมือกันเพื่อธุรกิจที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืน

ไอแอลโอ ไออีซีดีและไอเอสซีเอชอาร์ เสริมสร้างความร่วมมือและการประสานงานหลายด้านเพื่อรัฐบาล บริษัท ภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ให้สามารถดำเนินการเพื่อกับธุรกิจที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืนได้สอดคล้องกัน การทำงานด้วยความสอดคล้องสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากต้องจัดการความคาดหวังทั้งระดับนานาชาติและระหว่างประเทศต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งเป็นข้อกำหนดสำหรับธุรกิจที่มีกิจการระดับนานาชาติ

ทั้งสามองค์กรทำงานเชิงรุกเพื่อให้แน่ใจว่าตราสารและโครงการต่าง ๆ มีความสอดคล้องประสานกัน ตราสารระหว่างประเทศแต่ละฉบับยังอ้างถึงและต่อยอดจากตราสารระหว่างประเทศอื่น ๆ เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น แนวทางตรวจสอบธุรกิจอย่างรอบด้านที่กำหนดไว้ในหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติก็ปรากฏอยู่ในแนวทางขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจสำหรับบรรษัทข้ามชาติ และปฏิญญาไตรภาคีว่าด้วยหลักการเกี่ยวกับบรรษัทข้ามชาติและนโยบายทางสังคม ไม่นานมานี้แนวทางด้านการตรวจสอบธุรกิจอย่างรอบด้านแห่ง ไออีซีดีเพื่อการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบ ค.ศ. 2018 ส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันเรื่องการตรวจสอบธุรกิจอย่างรอบด้านเพื่อการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบ ไอแอลโอและคณะทำงานสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนต่างส่งเสริมแนวทางนี้เช่นเดียวกัน คณะทำงานสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนรับทราบใน **รายงานต่อที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ** ค.ศ. 2018 โดยเน้นคุณลักษณะสำคัญของการตรวจสอบธุรกิจด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน

องค์กรต่าง ๆ ร่วมมือกันเพื่อให้ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ และส่งเสริมการนำหลักการไปใช้ในระดับประเทศ ด้วยการสนับสนุนโดยสหภาพยุโรป ผ่านเครื่องมือในการสร้างภาคี (Partnership Instrument) ส่งเสริมธุรกิจที่มีความรับผิดชอบผ่านโครงการในทวีปเอเชีย อเมริกาใต้ และแคริบเบียน โครงการในภูมิภาคเอเชียมุ่งส่งเสริม **ห่วงโซ่อุปทานที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืน** เน้นการส่งเสริมให้ธุรกิจเคารพ สิทธิมนุษยชน มาตรฐานแรงงาน และมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งสอดคล้องกับตราสารระหว่างประเทศต่างๆ นอกจากนี้ยังส่งเสริมสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่เอื้อต่อ **การดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืน** และเพิ่มโอกาสในการเจรจา โครงการในภูมิภาคอเมริกาใต้พยายามส่งเสริมการดำเนินธุรกิจด้วยความมีความรับผิดชอบและยั่งยืน โดยสนับสนุนการพัฒนาและนำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนไปใช้เสริมสร้างการตรวจสอบธุรกิจอย่างรอบด้านและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบ โครงการต่าง ๆ เหล่านี้จึงเป็นโอกาสสำคัญในการส่งเสริมการทำงานที่สอดคล้องกันระหว่างองค์กรที่จะช่วยสร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบ

หากท่านต้องการข้อมูลเพิ่มเติม โปรดศึกษาได้ที่

www.ilo.org/mnedeclaration

www.mneguidelines.oecd.org

www.ohchr.org/EN/Issues/Business/Pages/BusinessIndex.aspx

www.ohchr.org/EN/Issues/Business/Pages/WGHRandtransnationalcorporationsandotherbusiness.aspx

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ไอแอลโอ) เป็นองค์การชำนาญพิเศษของสหประชาชาติด้านการจ้างงานและแรงงาน มีหน้าที่ในการสร้างมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ ให้คำแนะนำเชิงนโยบาย เสริมสร้างศักยภาพ และให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่รัฐบาลนายจ้าง และแรงงานในประเทศสมาชิกจำนวน 187 ประเทศ ไอแอลโอมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมสิทธิแรงงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำงาน ส่งเสริมโอกาสในการจ้างงานที่มีคุณค่า ยกระดับการคุ้มครองทางสังคม และเสริมสร้างการเจรจาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน www.ilo.org

องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (โออีซีดี) เป็นองค์การระหว่างรัฐมีพันธกิจในการส่งเสริมนโยบายที่ดีกว่าเพื่อยกระดับชีวิตประชาชนทั่วโลกให้ดีขึ้น โออีซีดีประกอบด้วยสมาชิกสมาชิก (37) ประเทศจากทั่วโลก สมาชิกหลายประเทศเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจที่ก้าวหน้าและประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ โออีซีดีมีเป้าหมายเพื่อสร้างโลกที่แข็งแกร่ง สะอาด และเป็นธรรม www.oecd.org

สำนักข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (โอเอชซีเอชอาร์) เป็นผู้นำวาระด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชนในระบบสหประชาชาติ โดยสนับสนุนการทำงานของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติและคณะทำงานสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ และการนำหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติไปใช้ คณะทำงานสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญอิสระ 5 ท่านเป็นตัวแทนมาจากภูมิภาคต่าง ๆ ในจำนวนที่เท่า ๆ กัน คณะกรรมการได้รับการแต่งตั้งจากคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ www.ohchr.org

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานที่ยั่งยืนภูมิภาคเอเชีย ภายใต้ความร่วมมือระหว่างสหภาพยุโรป องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ และองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ได้รับทุนจากสหภาพยุโรป

OECD

EU

ILO